

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 96/13, 89/16, 5/22 и 31/24) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08 и 5/22), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2022. ГОДИНУ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ НОВО ДОБА

Број: 03-07-6-484/23
Сарајево, 11.02.2025. године

С А Д Р Ж А Ј

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНKE	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле.....	5
Циљ прегледа и контроле.....	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	6
5.1 НАЛАЗИ	6
5.2 ПРЕПОРУКЕ.....	9

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја политичке странке Ново Доба за 2022. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама поглавља 15 Изборног закона Босне и Херцеговине, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, утврђено је да је политичка странка Ново Доба прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 5. став (4), члана 12. став (4) и став (5), члана 13. став (1) Закона о финансирању политичких странака и члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горње напомене, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака, нити на финансирање трошкова изборне кампање супротно одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) је извршила преглед годишњег финансијског извјештаја политичке странке Ново Доба за 2022. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, политичка странка Ново Доба се финансирала из следећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	0,00	0,00
2.	Прилози физичких лица (3-а)	0,00	0,00
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	0,00	0,00
7.	Приходи из буџета (3-ф)	0,00	0,00
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	0,00	0,00
II	Остали приходи и друго	18.353,10	100,00
	Извори финансирања (I+II)	18.353,10	100,00

У годишњем финансијском извјештају странка је исказала расходе у укупном износу од 18.216,30 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке је Ново Доба.

Политичка странка Ново Доба уписана је у регистар код Основног суда у Бијељини, рјешењем број: 080-0-Ф1-20-000 029 од 04.05.2020. године.

Сједиште политичке странке је у Бијељини, Велика Обарска 59.

Лице овлашћено за заступање странке је Обрад Лалић, председник.

Странка у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину није навела податке о овлашћеном лицу за финансијске извјештаје.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину, политичка странка Ново Доба има следећу организациону структуру:

- Централа.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај политичке странке Ново Доба за 2022. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних 2022. године.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансира у складу са Законом о финансирању политичких странака, те да ли је трошкове изборне кампање остварила у оквиру законом утврђеног лимита.

Обим прегледа и контроле финансијских извјештаја политичке странке Ново Доба обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

Обим прегледа је био ограничен јер политичка странка није доставила пословне књиге и тражену додатну документацију.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију је извршила преглед годишњег финансијског извјештаја политичке странке Ново Доба за 2020. годину, након кога је издат извјештај о прегледу са налазима ревизије, мишљењем ревизора и препорукама странци да сачињава програм утrophка средстава и да финансијска средства обезбијеђена за финансирање странке користи у складу са утврђеним програмом утrophка средстава, да води евиденције о примљеним прилозима, да у складу са одредбама Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака, издаје потврде о примљеним прилозима, да пословне књиге води у складу са рачуноводственим прописима, односно да води евиденције о проходима и расходима, да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са одредбама Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и Правилника о предизборним и постизборним финансијским извјештајима политичких странака. Такођер, препоручено је да именује овлаштено лице које је одговорно за вођење пословних књига политичких странака, подношење финансијских извјештаја и које је овлаштено да контактира са Централном изборном комисијом Босне и Херцеговине, те да о именовању овлаштеносг лица и у случају било какве промјене статуса тог лица обавјештава Централну изборну комисију Босне и Херцеговине у року од 15 дана од његовог именовања, односно промјене статуса тог лица.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину, утврђено је да политичка странка Ново Доба није испоштовала раније дате препоруке.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 НАЛАЗИ

- a) Политичка странка Ново Доба прекршила је одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака¹.**

У годишњем финансијском извјештају за 2022. годину политичка странка Ново Доба исказала је укупне расходе у износу од 18.216,30 КМ.

Политичка странка Ново Доба није доставила Централној изборној комисији Босне и Херцеговине програм утрошка за 2022. годину, па сматрамо да је финансијска средства утрошила без програма утрошка средстава за 2022. годину, чиме је прекршила одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

- b) Политичка странка Ново Доба прекршила је одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.**

Политичка странка није у финансијском извјештају пријавила новчане донације физичких лица чиме је прекршила одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

Странка у годишњем финансијском извјештају није пријавила новчане донације физичких лица у укупном износу од 18.200,00 КМ. Увидом у трансакцијски рачун странке број: 5540010000558607 код Наше банке а.д. Бања Лука, утврђено је да је политичка странка примила новчане донације од следећих лица: Обрада Лалића у износу од 6.200,00 КМ, Владимира Станимировића у износу од 6.000,00 КМ и Алена Поповића у износу од 6.000,00 КМ.

Странка је новчане донације у годишњем финансијском извјештају била дужна евидентирати на обрасцу 3-а (Прилози физичких лица), те навести име и презиме сваког донатора заједно са износом донације, датумом уплате и бројем потврде о примљеној донацији.

- c) Политичка странка је прекршила одредбе члана 12. став (4) и став (5), члана 13. став (1) Закона о финансирању политичких странака и члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.**

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину и трансакцијских рачуна странке, утврђено је да политичка странка Ново доба није попунила обрасце годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину у складу са одредбама Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака (у даљем тексту: Правилник) и није доставила додатну документацију чиме је прекршила одредбе члана 12. став (4) и став (5) Закона о финансирању политичких странака.

- (1) Политичка странка Ново доба није Централној изборној комисији Босне и Херцеговине доставила образац 1 (Општи подаци) годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину у чврстој копији, чиме је прекршила одредбе члана 3. став (1) Правилника.

Служба за ревизију је извршила увид у електронски образац 1 годишњег финансијског извјештаја и утврдила да политичка странка није навела податке о овлашћеном лицу које је одговорно за вођење пословних књига политичке странке, подношење финансијских извјештаја и које је овлашћено да контактира са Централном изборном комисијом Босне и Херцеговине, чиме је прекршила одредбе члана 13. став (1) Закона о финансирању политичких странака и члана 9. Правилника.

¹ У складу са одредбом члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака, странка финансијска средства из члана 3. став (1) овог закона може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

- (2) Политичка странка Ново доба није у годишњем финансијском извјештају исказала тачне податке о промету оствареном путем трансакцијског рачуна број: 5540010000558704 и није исказала трансакцијски рачун број: 5540010000558607, чиме је прекршила одредбе члана 11. Правилника.

У обрасцу 2 годишњег финансијског извјештаја, политичка странка је два пута исказала трансакцијски рачун број: 5540010000558704, и то:

- почетно стање на дан 01.01.2022. године у износу од 0,00 КМ, укупан промет улаза у износу од 153,10 КМ, укупан промет излаза у износу од 68,95 КМ и стање на дан 31.12.2022. године у износу од 84,15 КМ и
- почетно стање на дан 01.01.2022. године у износу од 0,00 КМ, укупан промет улаза у износу од 18.200,00 КМ, укупан промет излаза у износу од 18.147,35 КМ и стање на дан 31.12.2022. године у износу од 52,65 КМ.

Увидом у извод са трансакцијског рачуна број 5540010000558704 који је Служба за ревизију прибавила од Наше банке а.д. Бања Лука, утврђено је да није било промета по наведеном рачуну.

Поред наведеног, увидом у Извјештај о рачунима пословног субјекта који се води код Централне банке Босне и Херцеговине од 23.06.2023. године, утврђено је да странка на обрасцу 2 (Преглед промета свих трансакцијских рачуна странке) финансијског извјештаја није исказала трансакцијски рачун број: 5540010000558607 отворен код Наше банке а.д. Бања Лука. Контролом извода са трансакцијског рачуна који је Служба за ревизију прибавила од Наше банке а.д. Бања Лука за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године, утврђено је сљедеће: почетно стање на дан 01.01.2022. године у износу од 0,00 КМ, укупан промет улаза у износу од 18.236,35 КМ, укупан промет излаза у износу од 18.183,70 КМ и салдо на дан 31.12.2022. године у износу од 52,65 КМ.

- (3) Подаци о приходима и расходима исказани у годишњем финансијском извјештају не одговарају подацима из Биланса успјеха за 2022. годину.

Странка је у годишњем финансијском извјештају исказала укупне приходе у износу од 18.353,10 КМ, док је у Билансу успјеха за 2022. годину исказала приходе у укупном износу од 18.200,00 КМ.

У годишњем финансијском извјештају, политичка странка је исказала укупне расходе у износу од 18.216,30 КМ. Увидом у Биланс успјеха за 2022. годину, утврђено је да су укупни расходи исказани у износу од 18.147,00 КМ.

- (4) Политичка странка није у годишњем финансијском извјештају правилно исказала податке о својим приходима, чиме је прекршила одредбе члана 13. и 14. Правилника.

У годишњем финансијском извјештају политичка странка је исказала остале приходе у износу од 18.353,10 КМ, што не одговара подацима из извода са трансакцијских рачуна, нити подацима исказаним у Билансу успјеха за 2022. годину.

Увидом у изводе са трансакцијских рачуна утврђено је да је странка прилоге физичких лица: Обрад Лалић у износу од 6.200,00 КМ, Владимир Станимировић у износу од 6.000,00 КМ и Ален Поповић у износу од 6.000,00 КМ, односно укупно 18.200,00 КМ у финансијском извјештају исказала као остале приходе.

Као што је наведено у налазу под б) странка је новчане прилоге физичких лица имала обавезу да искаже на обрасцу 3-а (прилози физичких лица), те да наведе име и презиме сваког донатора, износ донације, датум уплате и број потврде о примљеној донацији.

- (5) Странка у годишњем финансијском извјештају није правилно попунила обрасце расхода, чиме је прекршила одредбе члана 21. и 22. Правилника.

Политичка странка је у обрасцу 4.1 (Режијско-административни и остали трошкови) исказала трошкове канцеларијског материјала у износу од 18.216,30 КМ, колико износе и укупни расходи политичке странке.

Контролом промета извода са трансакцијских рачуна странке утврђено је да је странка остварила трошкове таксе за овјеру учешћа на Општим изборима 2022. године у износу од 18.000,00 КМ, трошкове АПИФ-а у износу од 36,00 КМ, трошкове књиговодствених услуга у износу од 75,00 КМ и трошкове банкарске провизије у износу од 72,70 КМ, односно укупни трошкови износили су 18.183,70 КМ.

- (6) Дана 28.02.2024. године, Централна изборна комисија Босне и Херцеговине је политичкој странци Ново доба упутила Захтјев за достављање документације за 2022. годину, а дана 24.05.2024. године и Ургенцију за достављање документације за 2022. годину којим је од странке тражено да достави: документацију о кориштењу пословног простора у 2022. години, главну књигу са комплетним аналитичким евиденцијама странке за период 01.01.-31.12.2022. године, бруто биланс странке на дан 31.12.2022. године, копију документације за остале приходе, документацију за трошкове канцеларијског материјала исказане у обрасцу 4.1 годишњег финансијског извјештаја, копију извода са трансакцијског рачуна странке број: 5540010000558607 и број: 5540010000558704 код Наше банке а.д. Бања Лука за период 01.01.-31.12.2022. године и одштампан образац 1 годишњег финансијског извјештаја у ПДФ формату.

С обзиром да политичка странка Ново доба није поступила у складу са захтјевом Централне изборне комисије БиХ, односно није доставила тражену документацију, прекршила је одредбе члана 12. став (5) Закона о финансирању политичких странака, те ограничила дјелокруг контроле њеног финансијског извјештаја.

Имајући у виду да политичка странка није поступила по Захтјеву и Ургенцији за достављање додатне документације, Централна изборна комисија БиХ је у складу са одредбама члана 15.6 став (2) Изборног закона Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 и 24/24) од Наше банке а.д. Бања Лука тражила и прибавила копију извода са трансакцијских рачуна политичке странке број 5540010000558607 и број 5540010000558704 за период 01.01.-31.12.2022. године.

- (7) Странка у постизборном финансијском извјештају за Опште изборе 2022. године (период 01.05.-02.11.2022.) није исказала прилоге физичких лица у износу од 18.200,00 КМ, чиме је прекршила одредбе члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине и одредбе Правилника о предизборним и постизборним финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“ број: 10/18 и 5/22).

Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ² по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ. Према подацима Централне изборне комисије БиХ, политичка странка Ново доба је у сврху изборне кампање за Опште изборе 2022. године могла да потроши средства у износу од 549.670,20 КМ.

Политичка странка Ново доба у годишњем финансијском извјештају за 2022. годину није исказала трошкове пропаганде.

² Члан 15.10 став 2. Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

5.2 ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се политичкој странци Ново доба да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да сваке године доноси програм утрошка средстава и да финансијска средства троши у складу са програмом утрошка средстава,*
- *да пријављује прилоге, без обзира на који начин их остварује,*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији БиХ попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и Правилником о предизборним и постизборним финансијским извјештајима политичких странака,*
- *да именује овлаштено лице које је одговорно за вођење пословних књига политичких странака, подношење финансијских извјештаја и које је овлаштено да контактира са Централном изборном комисијом Босне и Херцеговине, те да о именовању овлаштеносг лица и у случају било какве промјене статуса тог лица обавјештава Централну изборну комисију Босне и Херцеговине у року од 15 дана од његовог именовања, односно промјене статуса тог лица и*
- *да доставља додатну документацију.*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, политичка странка Ново доба није доставила примједбе на налазе ревизије и мишљење ревизора дато у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2022. годину.

Шеф Одсјека за ревизијске послове

Сања Тошовић

Шеф Службе за ревизију

Мр.сц Хасида Гушић

Шеф Одсјека за предревизијске и административне послове

Ријад Селмановић